

QuickScan en voortoets voor de locatie Dordseweg 20 te Weiteveen

Rapport: 2019-350

Datum: 2 december 2019

Versie: 1.0

QuickScan en voortoets voor de locatie Dordseweg 20 te Weiteveen

Colofon

© 2019

Fopma NatuurAdvies

Tekst, samenstelling:

Albert Fopma, Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Wijze van citeren:

Fopma, A, 2019. QuickScan en voortoets voor de locatie Dordseweg 20 te Weiteveen; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2019-350, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND	5
1.2	AANLEIDING	6
1.2.1	<i>Soortbescherming</i>	6
1.2.2	<i>NatuurNetwerk Nederland</i>	7
1.2.3	<i>Gebiedsbescherming</i>	7
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	7
2	SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	8
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	8
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	8
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	8
2.4	ZORGPLICHT	8
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	9
3.2	ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1	<i>Bronnenonderzoek</i>	9
3.2.2	<i>Veldbezoek</i>	10
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	11
4.1	VOGELS (WNB § 3.1)	11
4.1.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	11
4.1.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	12
4.2	VLEERMUIZEN (WNB § 3.2)	12
4.2.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.2.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)</i>	12
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.3.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.3.2	<i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	13
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	14
4.4.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.4.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	14
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	14
4.5.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.5.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	15
4.6	VAATPLANTEN	15
4.6.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.6.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	15
4.7	OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN	15
4.7.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	16
4.7.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	16
5	BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	17
5.1	VOGELS	17
5.2	VLEERMUIZEN	17
5.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	17
5.4	REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	18
5.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	18
5.6	VAATPLANTEN	18
5.7	OVERIGE DIERSOORTEN	18
5.8	AANBEVELINGEN VOOR NATUURINCLUSIEF BOUWEN	18
6	NATUURNETWERK NEDERLAND	19

6.1	LIGGING	19
6.2	EFFECTEN	20
6.3	CONCLUSIE.....	20
7	WET NATUURBESCHERMING - NATURA 2000 GEBIEDEN	21
7.1	METHODE	21
7.2	LIGGING	21
7.3	EFFECTBESCHRIJVING EN -BEOORDELING	21
7.4	CONCLUSIE NATURA 2000-GEBIEDEN	23
8	CONCLUSIES	24
8.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN).....	24
8.2	CONCLUSIE NATUURNETWERK NEDERLAND	24
8.3	CONCLUSIE NATURA 2000-GEBIEDEN (GEBIEDSBESCHERMING).....	24
9	BRONNEN.....	25
9.1	LITERATUUR	25
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	25
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	26
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	28
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS.....	29
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF.....	31
BIJLAGE 5	POV DRENTHE	32
BIJLAGE 6	ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN.....	33

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De opdrachtgever wil op de locatie Dordseweg 20 te Weiteveen 4 stallen slopen, met als doel om 2 nieuwe bouw kavels langs de Dordseweg te creëren waar 2 woningen op geplaatst kunnen worden. Voor de sloop van de stallen is er door Arcadis in 2018 al wel een QuickScan gemaakt (Arcadis, 2018). In dit rapport beperken we ons tot de bouw van de twee woningen.

In deze QuickScan wordt gekeken of er beschermde soorten aanwezig zijn en of ontheffing/vvgb (soorten) of vergunning (gebieden) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

De te toetsen activiteit betreft:

- Bouw van 2 woningen langs de Dordseweg (zie figuur 2).

Figuur 1. Luchtfoto met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDDF).

Figuur 2. Plantekening van de gewenste situatie.

Figuur 3. Foto's plangebied

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 NatuurNetwerk Nederland

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) / NatuurNetwerk Drenthe (NND).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

1.3 *Probleemstelling / doelstelling*

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek uit te voeren met eventueel een mitigatieplan om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
2. Past de activiteit binnen het NNN/NND (NatuurNetwerk Drenthe)?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV)

De provincie heeft een Omgevingsverordening (verder POV) opgesteld met daarin opgenomen hoe om te gaan met soortenbescherming.

Artikel 4.3 behandelt de soortenvrijstelling bij ruimtelijke inrichting, bestendig beheer en onderhoud.

'Het wordt niet wenselijk geacht dat voor zeer algemeen voorkomende soorten voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van beheer en onderhoud een ontheffing moet worden aangevraagd. Om deze reden wordt voor bepaalde soorten vrijstelling verleend. De Wet natuurbescherming geeft aan Provinciale Staten de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen van de verboden voor bepaalde soorten voor bepaalde belangen. Over het algemeen gebeurde dit voor soorten waarvan werd aangenomen dat ze veel voorkomen en de soort niet bedreigd was. Vanwege de voormalige vrijstelling was het voor deze soorten niet verboden om bijvoorbeeld hun verblijfplaatsen te vernielen als dit nodig is om een bestemmingsplan uit te voeren, bijvoorbeeld bij de bouw van een huis. Ook mocht een vliegveld, een dijk of een spoorweg worden onderhouden zonder dat daarvoor een ontheffing nodig was als deze soorten daar voorkomen. De reden voor het Rijk om deze vrijstelling in te voeren was dat veel weerstand bestond tegen het steeds moeten aanvragen van ontheffingen voor deze soorten. Dit terwijl van deze soorten werd aangenomen dat ze veel voorkwamen. Met de invoering van de Wet natuurbescherming is deze bevoegdheid grotendeels gedecentraliseerd naar de provincies. Provinciale Staten hebben besloten deze voormalige vrijstelling voor zover mogelijk voort te zetten.

In bijlage 5 van deze QuickScan staan de soorten vermeld welke op grond van de POV vrijgesteld worden.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van het NDFF. Hiervoor hebben we de gevalideerde data 2013-2018 gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In het NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in het NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdierverseniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de Nationale Databank Flora en Fauna. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er is 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving geweest.

Datum: 13 november 2019
Tijdstip: ochtend
Weerbeeld: droog, licht bewolkt.
Temperatuur: 9° Celsius.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 1.764 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 98 soorten. Hierbij zijn 9 'jaarrond' beschermde vogelsoorten. Zijnde:

1. Buizerd Vijf waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied (2016, 2017 en 2019). Het gaat om 3 territoria. Het dichtst bij gelegen territorium ligt op 350 meter ten ZO van het plangebied.
2. Gierzwaluw Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
3. Havik Twee waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied (2016, 2017 en 2019). Het gaat om 2 territoria. Het dichtst bij gelegen territorium ligt op ca. 800 meter ten NO van het plangebied.
4. Huismus Twee waarneming met broedindicatie in het onderzoeksgebied in het jaar 2014. Eén bij de stal (zie onderzoek Arcadis) en 1 in dorp Weiteveen. Geen waarnemingen van territoria na 2014.
5. Kerkuil Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
6. Ransuil Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
7. Roek Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
8. Sperwer Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
9. Wespandief Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied periode 1-1-2014 tot 3-11-2019. Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde soorten (zie bijlage 3) (Bron: NDFP)

Vogelsoorten		
Appelvink	Grutto	Roek
Blauwborst	Havik	Roodborst
Blauwe Kiekendief	Heggenmus	Roodborsttapuit
Blauwe Reiger	Holenduif	Sijs
Boerenzwaluw	Houtduif	Soepgans
Bonte Vliegenvanger	Houtsnip	Sperwer
Boomklever	Huisumus	Spotvogel
Boomkruiper	Huiswaluw	Spreeuw
Boompieper	Kauw	Sprinkhaanzanger
Bosrietzanger	Kerkuil	Staatmees
Braamsluiper	Kievit	Tijftjaf
Bruine Kiekendief	Kleine Bonte Specht	Toendrarietgans
Buizerd	Kleine Karekiet	Torenvalk
Dodaars	Kneu	Tuinfluit
Ekster	Koekoek	Turkse Tortel
Fazant	Kolgans	Veldleeuwerik
Fitis	Koolmees	Vink
Gaai	Koperwiek	Watteral
Geelgors	Kraanvogel	Wespandief
Gekraagde Roodstaart	Kramsvogel	Wielewaal
Gele Kwikstaart	Kruisbek	Wilde Eend
Gierzwaluw	Kwartel	Winterkoning
Goudhaan	Matkop	Wintertaling
Goudvink	Meerkoet	Witsterblauwborst
Grasmus	Merel	Witte Kwikstaart
Graspieper	Middelste Bonte Specht	Wulp
Grauwe Gans	Nachtwaluw	Zanglijster

Grauwe Klauwier	Nijlgans	Zwarte Kraai
Grauwe Vliegenvanger	Paapje	Zwarte Mees
Groene Specht	Pimpelmees	Zwarte Ooievaar
Groenling	Putter	Zwarte Roodstaart
Grote Bonte Specht	Ransuil	Zwartkop
Grote Lijster	Rietgors	98 soorten

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het bouwkvak voor vogels. Het perceel is thans grasland en ligt naast de woningen en aan de achterzijde grenst het bouwvlak aan de het perceel met de te slopen stallen. Tijdens het veldbezoek zaten de vogels met name in de bomen langs de Dordseweg. Dit is een belangrijke migratieroute voor kleine zangvogels. In het bouwvlak zelf waren geen vogels aanwezig. Vanwege de ingeklemde ligging worden er ook geen broedvogels verwacht op het graslandperceel. De klimopbegroeiing langs de noordzijde van het perceel (zie figuur 4) is wel geschikt voor kleine zangvogels.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Vale vleermuis (net buiten de rand verspreidingsgebied)
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Bechstein's vleermuis (betreft de rand van het verspreidingsgebied)
- Brandt's vleermuis (betreft de rand van het verspreidingsgebied)

Volgens het NDFP zijn er in de laatste 5 jaar geen waarnemingen van vleermuizen geregistreerd in het onderzoeksgebied.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen bomen of gebouwen in het plangebied. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten.

Vliegroutes

De mogelijke betekenis van het onderzoeksgebied als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd buiten de periode dat vleermuizen foerageren of lijnvormige landschapselementen benutten als vliegroute. De bomen langs de Dordseweg worden naar verwachting wel gebruikt als markeerpunten in de vliegroutes van vleermuizen. Deze blijven in tact en de situatie rondom de weg verandert niet. De huizen komen verder van de weg te liggen dan de bestaande woningen (huisnummers 28 en 30).

Er worden geen vliegroutes van vleermuizen aangetast.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Figuur 4. Detailfoto's greppel en opslag klimop.

Tabel 2. Data NDFF 1-1-2014 tot 3-11-2019

Soort	Wet natuurbescherming
Bruine rat	Onbeschermd
Damhert	Wnb § 3.3
Eekhoorn	Wnb § 3.3
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Konijn	Wnb § 3.3 ¹
Muskusrat	Onbeschermd
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Vos	Wnb § 3.3 ¹

Eekhoorn: Vijf waarnemingen (2014, 2017 en 2018). De dichtst bij gelegen locatie ligt op ruim 800 meter langs de Bovenen.

Damhert: Eén goed gedocumenteerde waarneming (26 oktober 2017) van 2 exemplaar in het Bargerveen - Schoonebeekerveld - West (DR) op ruime afstand van het plangebied.

Steenmarter: De soort staat niet in het NDFF, maar door Arcadis (Arcadis, 2018) zijn bij de te slopen stallen sporen van Steenmarters aangetroffen.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Wel waren er rond het perceel rommelhoekjes die geschikt zijn voor kleine zoogdieren, zoals muizen en ratten. In het bouwvlak zaten enkele molshopen. Effecten op beschermde soorten worden niet verwacht.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de POV Drenthe (zie bijlage 5).

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn in het onderzoeksgebied (figuur 1) waarnemingen van reptielen, vissen en amfibieën geregistreerd in het NDFF in de laatste 5 jaar.

Tabel 3. Data NDFF 1-1-2014 tot 3-11- 2019.

Soort	Wet natuurbescherming
Levendbarende hagedis	Wnb § 3.3
Bastaardkikker	Wnb § 3.3 ²
Bruine kikker	Wnb § 3.3 ²
Kroeskarper	Onbeschermd
Zeelt	Onbeschermd

Levendbarende hagedis: Betreft twee waarneming (2019) van telkens 1 individu in heideveld op respectievelijk > 300 meter ten O en > 600 meter ten NO van het plangebied.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied. Aan de noordzijde van het perceel loopt een droge greppel (d.d. 13 november 2019). In natte tijden kan deze greppel gebruikt worden door met name amfibieën. Voor de Levendbarende hagedis is in het plangebied geen geschikt leefgebied.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

² Vrijgestelde soort op grond van de POV Drenthe (zie bijlage 5).

Tabel 4. Data NDFF 1-1-2014 tot 3-11- 2019.

Dagvlinders		Libellen	
Aardbeivlinder	Wnb § 3.3	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Atalanta	Onbeschermd	Blauwe glazenmaker	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Gewone oeverlibel	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Houtpantserjuffer	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Koraaljuffer	Onbeschermd
Bruine vuurvlinder	Onbeschermd	Maanwaterjuffer	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd	Metaalglanslibel	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Noordse witsnuitlibel	Onbeschermd
Distelvlinder	Onbeschermd	Smaragdlibel	Onbeschermd
Eikenpage	Onbeschermd	Steenrode heidelibel	Onbeschermd
Gehakkelde aurelia	Onbeschermd	Tangpantserjuffer	Onbeschermd
Groentje	Onbeschermd	Viervlek	Onbeschermd
Groot dikkopje	Onbeschermd	Vuurjuffer	Onbeschermd
Groot koolwitje	Onbeschermd	Watersnuffel	Onbeschermd
Heideblauwtje	Onbeschermd		
Hooibeestje	Onbeschermd		
Icarusblauwtje	Onbeschermd		
Klein geaderd witje	Onbeschermd		
Klein koolwitje	Onbeschermd		
Kleine vos	Onbeschermd		
Kleine vuurvlinder	Onbeschermd		
Koelvinkje	Onbeschermd		
Koninginnenpage	Onbeschermd		
Landkaartje	Onbeschermd		
Oranje zandoogje	Onbeschermd		
Oranjetipje	Onbeschermd		
Zwartsprietdikkopje	Onbeschermd		

Aardbeivlinder: Betreft 20 waarneming (2014, 2015, 2016, 2018, 2019) van 1-4 individu op legakker op ca 300 meter ten O van het plangebied.

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er is geen geschikt habitat voor beschermde soorten op het bouwvlak.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn 968 waarnemingen van in het totaal 281 onbeschermden soorten geregistreerd in het NDFF in de periode 1-1-2014 tot 3-11- 2019.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen andere beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (Cat. 1 t/m 5) zijn uitgesloten.

In de omgeving van de locatie van de 2 nieuwe woningen kunnen wel vogels broeden (in broedseizoen 2020 of later). Om verstoring van deze vogels te voorkomen dient het voorzorgsbeginsel in acht te worden genomen.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het slopen en het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn³ 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten.

Op deze wijze zijn effecten op vogels uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten, sloop en herbouw, worden geen vleermuizen verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen beschadigd of vernield. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wet natuurbescherming.

Foerageergebied

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op foerageergebied van vleermuizen. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Op de plaats van de bestaande bebouwing komt nieuwe bebouwing. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wet natuurbescherming.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

³ **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen in de directe nabijheid van het plangebied en het habitat is er ook niet optimaal voor.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Er is op het perceel geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën. In zeer natte tijden kan de droge greppel gebruikt worden door amfibieën. In dat geval dient men bij het dempen van de greppel in één richting te werken zodat kikkers en padden de mogelijkheid hebben om te vluchten. In de huidige droge toestand is dit niet nodig.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Er is geen open water aanwezig voor vissen.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten op beschermde dagvlinders zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten op beschermde libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

5.8 Aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdierverseniging hebben met steun van o.a. de Provincie Overijssel een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.

6 NatuurNetwerk Nederland

Het NatuurNetwerk Drenthe (NND), waarvan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) het belangrijkste onderdeel is, is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingszones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden.

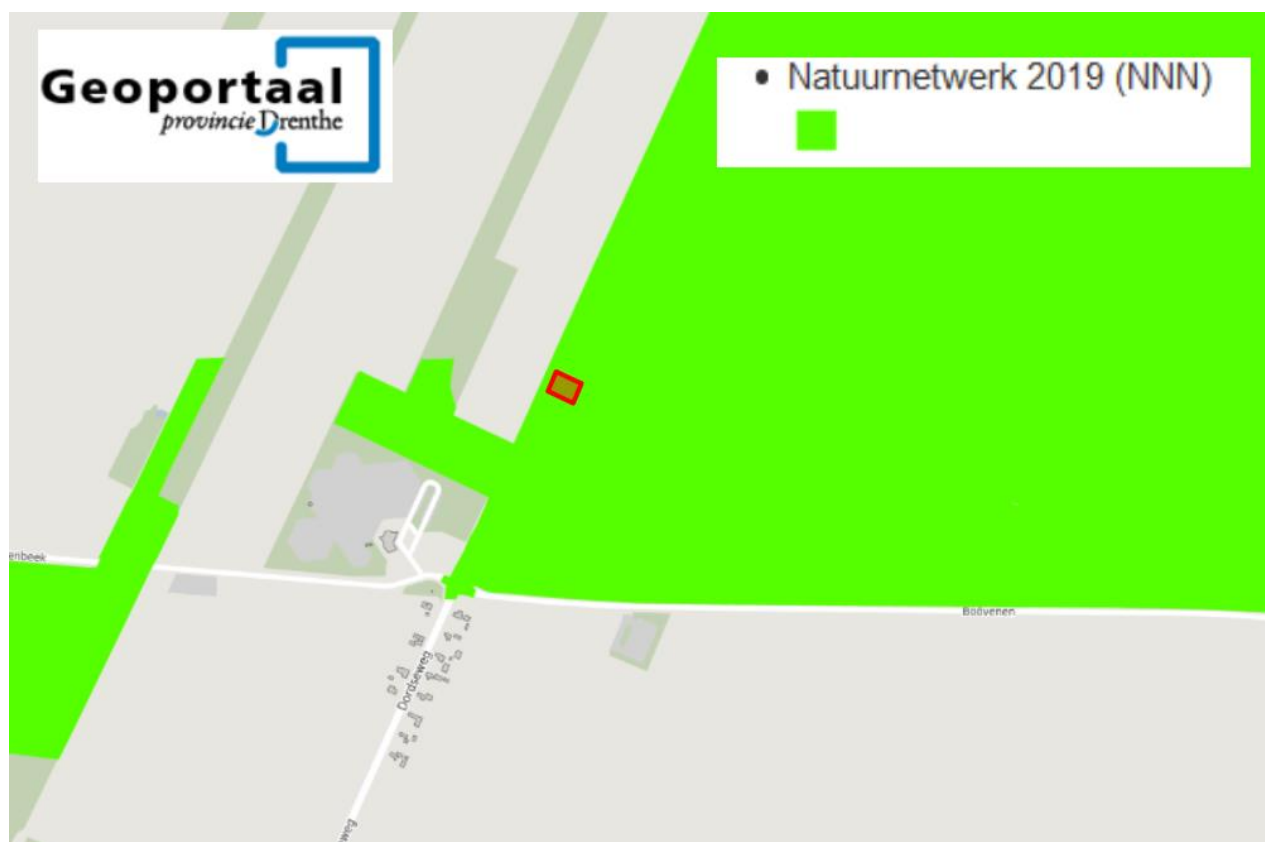
Bovendien horen soms ook bermen, watergangen en kleine bosjes tot het netwerk, onderdelen die belangrijk zijn voor onze biodiversiteit. In totaal is het actuele Drentse natuurnetwerk ruim 70.000 hectare groot. Ongeveer 50.000 hectare is bestaande natuur zoals we dat al tientallen jaren kennen.

De grote boswachterijen, de uitgestrekte heidevelden en de oude hoogveenkernen maken daar deel van uit. De 14 Natura 2000-gebieden (27.000 ha) vormen een belangrijk onderdeel van de bestaande natuur. Het behalen van Europese natuurdoelen voor deze gebieden vormen de belangrijkste natuuropgave voor de EHS.

Bekende natuurgebieden die deel uitmaken van de NND zijn onder meer Nationaal Park Dwingelderveld, Nationaal Park Het Drents-Friese Wold, de grote boswachterijen in Midden-Drenthe, het hoogveenreservaat Bargerveen, de Drentse Aa, de Hunze en de Reest.

6.1 Ligging

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied binnen het NND. Omliggende percelen zijn wel aangewezen als N12.02 'Kruiden- en faunarijk grasland' en L01.04 'Bossingel en bosje' (zie figuur volgende pagina).

Figuur 5. Overzicht van plangebied (rode vlak) met ligging t.o.v. het NatuurNetwerk Nederland 2019. (Bron: Geoportaal Drenthe, 2019).

Figuur 6. Ligging nieuwbouwlocatie aan Dordseweg ten opzichte van omliggende Natuurbeheertypen (Geoportaal Provincie Drenthe, 2018 & Arcadis, 2018).

6.2 Effecten

De nieuwbouw en de sanering en sloop van de opstallen leidt niet tot een wezenlijke aantasting van de aanwezige waarden en kenmerken van NNN binnen het plangebied omdat het huidige gebruik van de stallen bestaat uit intensieve pluimveehouderij en de bouwlocatie wordt gebruikt voor beweiding. Daarnaast wordt in de nieuwe situatie het plangebied tot natuur ontwikkeld waardoor er sprake zal zijn van een verbetering van de natuurwaarden.

6.3 Conclusie

Negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN zijn uitgesloten. Het advies is om de voorgenomen verandering af te stemmen met de provincie, zodat eventueel de NNN-kaart en mogelijk ook de Natuurbeheertypen-kaart aangepast kan worden naar de nieuwe actualiteit.

7 Wet natuurbescherming - Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

7.1 Methode

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie en tijdens het veldbezoek bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals gegevens uit Synbiosys, het beheerplan van het Bargerveen (van Guldener et al., 2016) en de QuickScan van Arcadis voor de sloop van de stallen (Arcadis, 2018).

7.2 Ligging

Het plangebied ligt nabij het Natura 2000-gebied Bargerveen (zie onderstaande figuur). Hierdoor is het belangrijk om te kijken of er een kans is dat het initiatief nadelige effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen.

Figuur 7 Locatie plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied Bargerveen.

7.3 Effectbeschrijving en -beoordeling

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot effecten in de aanlegfase en in de gebruiksfase. Effecten op de omgeving in de gebruiksfase zijn uitgesloten; het gaat om een ontwikkeling die leidt tot verbetering van het milieu. Er worden 4 stallen waarin kippen werden gehouden afgebroken met veel vervoersbewegingen met gebruik van werktuigen en er komen 2 woningen voor terug. Dit betekent dat de milieueffecten vanuit de bedrijfsvoering, nadat de bouwwerkzaamheden zijn uitgevoerd in de omgeving afnemen ten opzichte van de actueel vergunde situatie.

Tijdens de werkzaamheden (zie hoofdstuk 1) is er mogelijk sprake van een toename van prikkels in de vorm van geluid en visuele prikkels als gevolg van de werkzaamheden maar ook de aanvoer van materieel en aanwezigheid van personeel. Daarnaast kan er mogelijk sprake zijn van ruimtebeslag op leefgebied van kwalificerende Natura 2000 soorten doordat het plangebied direct aan het Natura 2000-gebied is gelegen. Er is geen sprake van de volgende (mogelijk te verwachten) effecten:

- Ruimtebeslag: het plangebied ligt niet binnen Natura 2000-gebied. Ruimtebeslag op habitattypen is dan ook uitgesloten. Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt alleen het habitatype Herstellend hoogveen binnen 500 meter van het plangebied.
- Stikstofdepositie: De werkzaamheden door gebruik van machines met verbrandingsmotor voor bouw en aanvoer van materieel. Het gaat hier echter om bronnen laag bij de grond met een lage emissie. De nieuwbouwlocatie ligt daarnaast direct aan de doorgaande weg. De verspreiding is zeer beperkt en de werkzaamheden zijn tijdelijk (enkele weken). Daarnaast wordt het projectgebied waar de stallen worden gesloopt omgezet naar natuur waardoor de atmosferische depositie in het gebied in de gebruiksfase wordt verlaagd. De tijdelijke additionele depositie van stikstof is verwaarloosbaar klein, tijdelijk en leidt derhalve niet tot ecologische effecten.

Figuur 8. Ligging habitatype Herstellend hoogveen ten opzichte van plangebied.

In de onderstaande tabel van Arcadis is van de relevante effecten per kwalificerende natuurwaarde uitgewerkt of er sprake is van een negatief effect. Dit is gecombineerd met de aanwezigheid van natuurwaarden, omdat de aanwezigheid (en of het projectgebied een functie heeft) bepalend is voor het optreden van effecten.

Tabel 5 Overzicht van de aanwezigheid van en effectbeschrijving op kwalificerende natuurwaarden van het Natura 2000-gebied Bargerveen. Informatie is afkomstig uit Ministerie van EZ, 2013 en het meest actuele beheerplan (van Guldener et al., 2016). (Zie ook Arcadis, 2018)

Code	Instandhouding -doelstelling	Aanwezigheid en effectbeschrijving
Habitattypen		
H6230	Heischrale graslanden	Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied. De voorziene ontwikkeling leidt niet tot effecten waar habitattypen gevoelig voor zijn. Effecten op habitattypen zijn uitgesloten.
H7110A	Actieve hoogvenen (hoogeenlandschap)	
H7120	Herstellende hoogvenen	
Vogelrichtlijnsoorten- broedvogelsoorten		
A008	Geoorde fuut	Voor soorten als geoorde fuut, porseleinhoen en paapje bevindt het leefgebied zich niet in de directe omgeving van het plangebied maar veelal in het water- en heiderijke noordoosten van het Bargerveen (van Guldener et al., 2016). Een voor een soort als blauwe kiekendief, welke in de omgeving zou kunnen voorkomen, heeft het plangebied verder geen waarde door het huidig gebruik. De werkzaamheden vinden plaats buiten het leefgebied van de soorten of er zijn in het huidig gebruik geen geschikte natuurwaarde voor de soorten aanwezig. Effecten op de populatie broedvogels zijn derhalve uitgesloten.
A082	Blauwe kiekendief	
A119	Porseleinhoen	
A153	Watersnip	
A222	Velduil	
A224	Nachtzwaluw	
A272	Blauwborst	
A275	Paapje	
A276	Roodborsttapuit	
A338	Grauwe klauwier	
Vogelrichtlijnsoorten- niet-broedvogelsoorten		
A037	Kleine zwaan	De werkzaamheden vinden plaats buiten het leefgebied van de soorten. Effecten op de populatie niet-broedvogels zijn derhalve uitgesloten.
A039	Toendrarietgans	

7.4 Conclusie Natura 2000-gebieden

Het projectgebied en de directe omgeving hebben geen wezenlijke functie door de afwezigheid van natuurwaarden gezien de huidige bebouwing en menselijke activiteit. In de nieuwe situatie krijgt het projectgebied waar gesloopt wordt de bestemming natuur daarnaast worden er langs de Dordseweg 2 woonkavels gerealiseerd, maar per saldo gaat de natuur er enorm op vooruit.

In het kader van de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Bargerveen op voorhand uitgesloten.

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de aanbevelingen uit onderstaande tabel en hoofdstuk 5 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er naar onze mening geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In de tabel zijn de effecten samengevat.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (Gemeente Emmen) te laten bevestigen. Eventueel kunt u het ook nog ter beoordeling aan de provincie Drenthe voorleggen.

Tabel 6. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland

Er zijn geen effecten op de NND/EHS-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Natura 2000-gebieden (Gebiedsbescherming)

Er zijn geen effecten op de het Natura 2000-gebied te verwachten.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- Arcadis (Folkert Volbeda), 2018. QuickScan natuurwetgeving; Sanering en sloop opstallen Dordseweg, Arnhem 17 augustus 2018
- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Guldener, A. van, Hofman, J., Roelevink, B., Rossenaar, A.J., Logemann, D. (2016). Natura 2000-beheerplan Bargerveen (33).
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- RVO / Ministerie van Economische Zaken, (2013). Natura 2000-gebied Bargerveen. Programmadiirectie Natura 2000 | PDN/2013-033 | 033 Bargerveen.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

9.2 Geraadpleegde websites

- www.vogelatlas.nl [SOVON Vogelatlas]
- www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl [natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
- www.natuurloket.nl [waarnemingen van flora en fauna]
- www.overheid.nl [actuele wetteksten]
- www.uilen.org [vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
- www.waarneming.nl [waarnemingen van flora en fauna]
- www.zoogdieratlas.nl [waarnemingen zoogdieren]
- www.ndff.nl

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

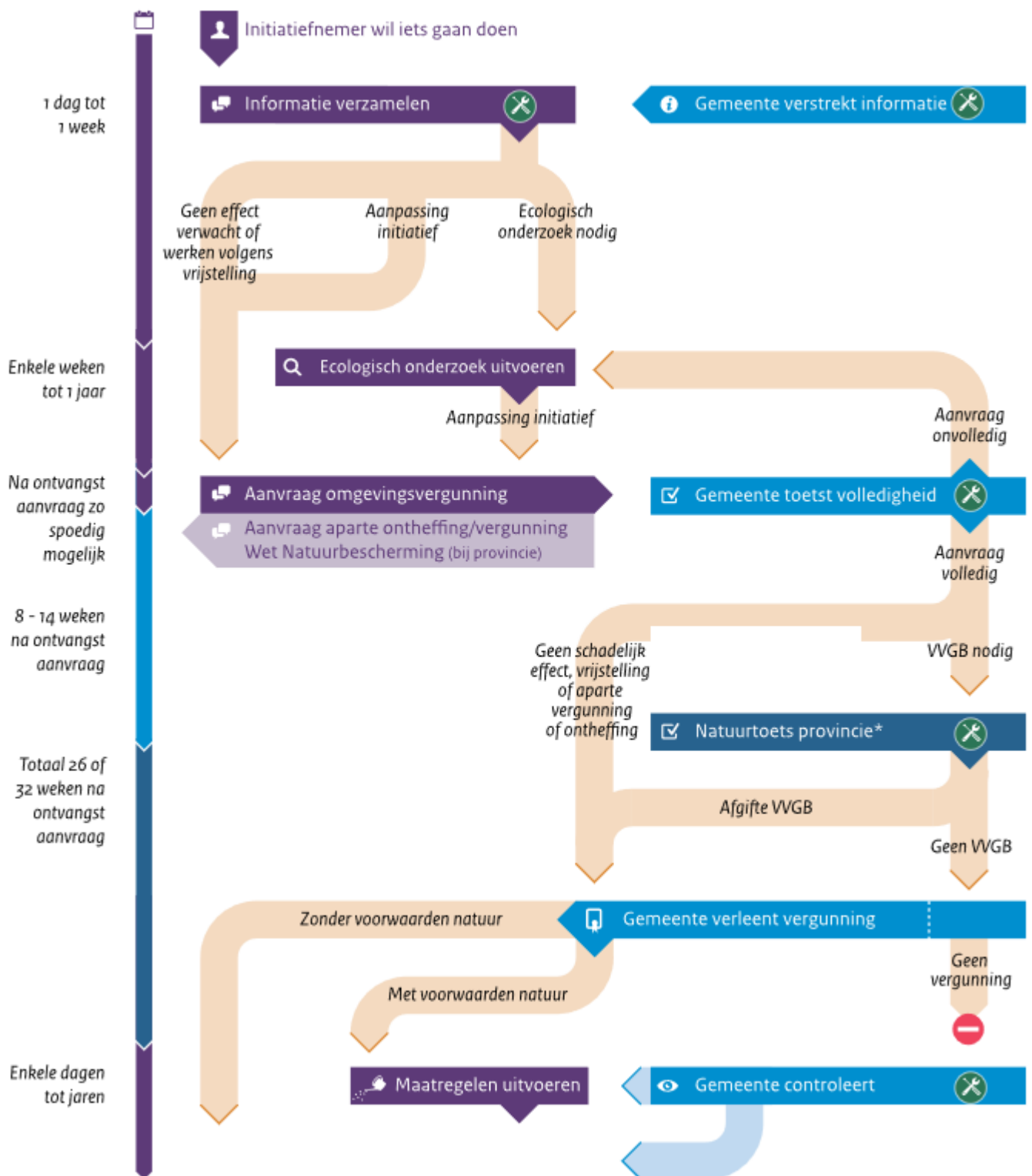
§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenvalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Grauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFP

Wnb - Vogelrichtlijn

Appelvink	Grauwe Vliegenvanger	Putter
Blauwborst	Groene Specht	Rietgors
Blauwe Reiger	Groenling	Roodborst
Boerenzwaluw	Grote Bonte Specht	Roodborsttapuit
Bonte Vliegenvanger	Havik	Spotvogel
Boomklever	Heggenmus	Spreeuw
Boomkruiper	Holenduif	Sprinkhaanzanger
Boompieper	Houtduif	Staatmees
Bosrietzanger	Houtsnip	Tjiftjaf
Braamsluiper	Huismus	Torenavk
Buizerd	Huiswaluw	Tuinfluter
Dodaars	Kievit	Turkse Tortel
Fazant	Kleine Bonte Specht	Veldleeuwerik
Fitis	Kleine Karekiet	Vink
Gaai	Kneu	Waterral
Geelgors	Koekoek	Wielewaal
Gekraagde Roodstaart	Koolmees	Wilde Eend
Gele Kwikstaart	Kwartel	Winterkoning
Goudhaan	Matkop	Wintertaling
Goudvink	Meerkoet	Witte Kwikstaart
Grasmus	Merel	Zanglijster
Graspieper	Middelste Bonte Specht	Zwarte Kraai
Grauwe Gans	Nachtwaluw	Zwarte Mees
Grauwe Klauwier	Pimpelmees	Zwartkop

Wnb - andere soorten

Aardbeivlinder	Eekhoorn	Ree
Bastaardkikker	Haas	Vos
Bruine kikker	Konijn	
Damhert	Levendbarende hagedis	

(Vogels: betreft alle soorten met een broedindicatie)

BIJLAGE 5 POV Drenthe

Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer

De vrijstelling als bedoeld in artikel 4.3 lid 1 van de POV betreft de volgende soorten:

Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bastaardkikker (oude naam: middelste groene kikker)	<i>Pelophylax klepton esculenta</i> (oude naam: <i>Rana esculenta</i>)
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i> (oude naam: <i>Triturus vulgaris</i>)
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i> (oude naam: <i>Rana ridibunda</i>)
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

BIJLAGE 6 Adviezen natuurinclusief bouwen

Advies 1 Vleermuizen

Advies Nokvorst

De opening onder de nokvorst vormt vaak de ingang naar een verblijfplaats van vleermuizen. Onder andere laatvlieger en gewone dwergvleermuis gebruiken nokvorsten om in en uit te vliegen. Houdt een ruimte van 1,8 cm tot 2 cm onder de nokvorst open om vleermuizen toegang te verschaffen tot de ruimte onder de pannen. Zorg er bovendien voor dat het materiaal onder de nokvorst ruw is, bij voorbeeld baksteen of onbehandeld hout.

Advies 2 Vleermuizen

Advies Aanpassing bouwwijze loze ruimte in overstek of goot voor vleermuizen

U kunt de loze ruimte in de overstek of uitstekende dakgoot geschikt maken voor vleermuizen door aan de onderzijde, direct grenzend aan de muur, een smalle invliegopeningen aan te brengen van maximaal 2 centimeter.

Advies 3 Vleermuizen

Advies Vleermuiskastvoorziening in schoorsteen

In de schoorsteen kan de loze ruimte rondom de rookgasafvoer eenvoudig toegankelijk worden gemaakt voor vleermuizen of er kunnen inbouwstenen voor vleermuizen worden ingemetseld.

Advies 4 *Huismus*

Advies Neststeen voor huismus

In noord en/of oostgevel kunnen neststenen voor de huismus worden ingemetseld. Huismussen broeden doorgaans in kolonies, het plaatsen van meerdere neststenen bij elkaar is dus wenselijk.

Zorg in de omgeving voor voldoende dekking voor de huismussen, bijvoorbeeld een of meer dichte struiken of een begroeide schutting.

Bij het inmetzelen van neststenen moet soms een deel van de isolatie worden uitgesneden in de vorm van de neststeen. Om een koudebrug te voorkomen, wordt aan de achterkant van de neststeen een stuk hoogwaardiger isolatiemateriaal geplakt. Men kan er ook voor kiezen om de isolatielaag ongemoeid te laten en de neststeen aan de voorkant een stukje te laten uitsteken.

Advies 5 Huismus / Gierzwaluw

Advies Nestpan voor huismus of gierzwaluw

Voor de huismus en gierzwaluw bestaan speciale dakpannen (nestpannen) die het de vogels mogelijk maken onder daken te broeden. Deze maatregel kan alleen in bepaalde gevallen worden toegepast. Voordat men overgaat tot het aanbrengen van nestpannen, is het van belang dat men weet dat het niet te warm wordt onder de dakpannen. De meeste moderne woningen zijn daarom ongeschikt. Op niet-geïsoleerde daken van met name historische gebouwen kunnen nestpannen doorgaans wel worden toegepast.